

תורתך שאלתי

אחת.
שאלתי
למהדתי בענייני ונהגותי

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת שמות תשפ"ד

יששכר זבולן ובנימן (א, ה)

מדוע בנימין מוזכר שביעי, מיד אחרי בני
לאה ולפני בני השפחות?

חזקוני: הסדר הוא תחילה בני הגבירות לפני בני השפחות,
ובנוסף גדול לפני הקטן, ולכן הקדים את בנימין לזן ונפתלי,
גד ואשר, על אף שהיו גדולים ממנו.

אברנאל: הואיל ובנימן היה אחד מהמשכנעים את יעקב
לרדת למצרים, הוזכר כאן בכלל המביאים אותו.

וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא (א, ו)

לאחר שמיתתו נכתבה בסוף פרשת ויחי,
מדוע נכתבה כאן שנית?

מדרש רבה (א, ח): "ללמדך שכל זמן שהיה אחד מהם קיים
מאותן שירדו למצרים לא שעבדו המצרים בישראל".

הטור: מלמד שיוסף מת בגדולתו וגם אחיו לא ראו את הרעה

מלבי"ם: ללמדנו שעם מות יוסף בטלה חשיבות השבטים,
שהיו במעלה גבוהה בעיני המצרים. ומשמתו אחיו שהיו
נכבדים בעיני המצרים, ו'כל הדור ההוא' שהיו חשובים בעיני
המצרים, החל השעבוד.

ותקרא שמו משה (ב, ז)

מדוע משה נקרא בשם שקראה לו נכריה?

חזקוני: בת פרעה התגיירה. הסבר נוסף, אמו קראה לו בשם
זה, לא בת פרעה.

רבינו בחיי: זכתה בת פרעה שהשם שקראה לו נקבע לו
לעולם, על שם הנס שנעשה בו שהוציאה אותו מהמים וניצל
מהמיתה. הקב"ה נתן לה בליבה שם זה.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

ויילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי (ב, א)

מדוע לא כתובים שמותיהם?

אלשיך: כדי לרמוז שעשו זאת בהסתר, שלא ימנו את ימי
עיבורה אם תהיה הרה.

רבי זלמן סורוצקין: אילו היו מתפרשים שמותיהם, היו
מרננים שמשמים גזרו שמושיע ישראל ייולד לעמרם
וליוכבד. שמותיהם לא נכתבו ללמדנו שכל אדם מישראל
ראוי להיות אבי אדון הנביאים, ובלבד שיהיה גדול בתורה
ויראת שמים, וראוי לכך. וכל אשה יכולה להיות אמו של
הגואל, אם תהיה יראת שמים כיוכבד.

ותקרא שמו משה ותאמר כי מן... (ב, ז)

האם ידעה לשון הקודש, שקראה לו משה?

רלב"ג: הקב"ה נתן בליבה שתדע את שמו הראוי לו. בת
פרעה זכתה, שגם הקב"ה השתמש בשם זה, בזכות הנס
שנעשה למשה.

אור החיים: היא קראה לו באופן סתמי בשם "משה",
ובמקביל הכתוב מודיענו את משמעות השם, על שם שמשתה
אותו מהמים.

רש"י הירש: בת פרעה התייעצה עם אמו בנתינת השם.
התייעצות זו מראה על אצילות נפשה של בתיה.

ויגדל משה ויצא אל אחיו (ב, יא)

מהיכן ידע משה שהוא יהודי והעבדים אחיו?

רלב"ג: היה מפורסם בבית פרעה שמשה עברי.

אברנאל: נפשו דבקה ביוכבד אמו ובאחיו וידע והכיר את
משפחתו הקרובה.

רבי זלמן סורוצקין: בת פרעה התגיירה וגילתה ל"בנה" את
מקורותיו.

לקבלת קבצים לדוגמא מספרי 'תורתך שאלתי' נא לשלוח

את המילה 'דוגמא' במייל office@shaalti.co.il

מי ישום אלם או חרש או פקח (ד, יא)

מדוע ה' לא ריפא את משה מהקושי בדיבור?

רמב"ן: הקב"ה יכל לרפא אותו, אולם הוא לא התפלל על כך, משום שלא רצה לבצע את השליחות.

מלבי"ם: הקב"ה אמר למשה שאם רוצה הוא יכל להיות איש דברים, ויכל לעשות לו נס, אולם מעוניין שהוא ידבר את דבריו הנכונים, והקב"ה יהיה עם פיו.

ויקח משה את אשתו ואת בָּנָיו... וישב ארצה מצרים (ד, כ)

מדוע לקח אותם למצרים?

מדרש רבה (ה, ה): "למה הוליקן? כדי שיהיו עם ישראל לקבל התורה".

ספורנו: משה לקח את אשתו וילדיו והוליקם מהמדבר למדין, לבית חמיו. הוא שב למצרים לבדו.

רבי זלמן סורוצקין: הקב"ה ציווה עליו לשוב למצרים ולהשתתף עימם בצרה, וגם בני ביתו מחוייבים להשתתף בצרה זו של עם ישראל.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודות השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית?
חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולסקי

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שהרצאה תרמה להם

הן רפים עתה עם הארץ (ה, ה)

מדוע פרעה כינה אותם 'עם הארץ'?

פסיקתא זוטרתיא: הוא אמר זאת על המצרים, לא על בניי.

רבי אברהם בן הרמב"ם: בני ישראל נחשבו בעיניו כחלק מ'עם הארץ', הואיל ונולדו במצרים.

אלשיך: משום שבני ישראל היו משועבדים לעבודות הארץ, שעסקו בכל עבודה בשדה ובחומר ולבנים.

הכתב והקבלה: כינה אותם 'עם הארץ' כדי לגנותם. ברוב המקומות במקרא נקראו בשם זה הפחותים שבמדינה.

נרפים אתם נרפים (ה, יז)

מדוע כפל הלשון "נרפים אתם נרפים"?

מדרש שכל טוב: "לשון כעס וזירוז, כי כל לשון הנשנה כיוצא בזה בפסוק אינו אלא לשון זירוז".

מלבי"ם: פרעה ענה להם שמבקשתם 'נלכה נזבחה לה' מבואר שהם נרפים ממלאכה, והיו נרפים גם בעבר כשניתן להם תבן, שהרי תפוקתם לא השתנתה, בניגוד להגיון.

הנצי"ב מוולוז'ין: "הראשון הוא פועל והשני הוא שם התואר, פירוש אתם הנרפים ועצלים, מתרפים אתם מעבודת המלך".

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
אינן יותר שאלות!

הרב חגי ולסקי
מרצה ומחבר ספרים רבי מכר,
מציג פריצת דרך בלימוד
פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

מחיר מיוחד

לרגל השלמת ספר שמות

רק **287**
במקום 390 ש"ח

הזמינו עכשיו
והספרים בדרך אליכם:

היכנסו לאתר: shaalti.co.il

במייל: office@shaalti.co.il

בוואטסאפ: 052-9453811

עוד סדרה מחכימה מבית
אחתי שאלתי
למדתי עניתי ונתיני

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם